

Kierunki studiów i standardy nauczania. Ustalenia podstawowe i kierunek przyszłych działań.

1. Wszelkie ustalenia dotyczące kierunków studiów i standardów nauczania powinny uwzględniać zasady i charakter zmian zachodzących w edukacji wyższej i badaniach naukowych w Europie znane ogólnie pod nazwą „procesu bolońskiego”. Zgodnie z założeniami tego procesu w pracach nad edukacją wyższą należy także brać pod uwagę zmiany zachodzące na rynku pracy.
2. Kierunek studiów jest wyodrębnionym obszarem kształcenia posiadającym własną, wyrazistą tożsamość naukową lub artystyczną. Charakterystyka kierunku powinna określać cel edukacji (sylwetka absolwenta) oraz sposoby osiągnięcia tego celu (standardy nauczania).
3. Dla uporządkowania szerokiego obszaru obejmującego aktualnie 104 kierunki studiów (105 zatwierdzony oczekuje wpisania na listę), w celu ułatwienia skorelowania kierunków studiów z dyscyplinami naukowymi stanowiącymi podstawę działania Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, a także dla ujednoczenia pewnej części standardów dla pokrewnych kierunków studiów zestawiamy je w jedenastu grupach następujących kierunków:
 - I. artystycznych
 - II. ekonomicznych
 - III. humanistycznych
 - IV. kultury fizycznej
 - V. matematyczno-przyrodniczych
 - VI. medyczno-farmaceutycznych
 - VII. pedagogicznych
 - VIII. prawno-administracyjnych
 - IX. rolniczych i leśnych
 - X. społecznych
 - XI. technicznych
4. Studia I stopnia są studiami zawodowymi tylko w przypadku zagwarantowania w standardach nauczania odpowiedniej liczby godzin praktyki zawodowej. Studia te mogą trwać od 6 do 8 semestrów. Możliwe jest tworzenie studiów kończących się na I etapie kształcenia, co nie może oznaczać zamknięcia drogi do kontynuowania edukacji.

Studia wyższe I stopnia realizowane w systemie licencjackim/ inżynierskim winny być wyposażone w możliwość kontynuowania studiów na poziomie magisterskim na tym samym lub innym, wskazanym kierunku studiów.

Student podejmujący studia magisterskie na kierunku innym niż kierunek ukończonych studiów licencjackich winien legitymować się zaliczeniem 60% wszystkich przedmiotów określonych w standardach, wskazanych przez Dziekana wydziału prowadzącego dany kierunek studiów magisterskich.

5. Wyodrębnienie nowych kierunków studiów jest możliwe tylko w sytuacji jasno określonej potrzeby wynikającej z rozwoju badań naukowych lub zasadniczych zmian zachodzących w gospodarce lub na rynku pracy. Nowy kierunek powinien zawierać co najmniej 1/3 przedmiotów nie pokrywających się ze standardami obowiązującymi dotychczas istniejące kierunki studiów. Umieszczenie nowych nazw kierunków studiów w wykazie MENiS powinno mieć miejsce tylko wtedy, gdy przynajmniej dwie uczelnie w kraju realizują lub przystępują do realizowania kształcenia na postulowanym nowym kierunku. W pozostałych przypadkach funkcjonowanie kierunku winno się odbywać w oparciu o art.4 a ust.3 obowiązującej *Ustawy o szkolnictwie wyższym* (a więc za zgodą Państwowej Komisji Akredytacyjnej).
6. Określa się następujące tytuły zawodowe nadawane absolwentom szkół wyższych:

licencjat – nadawany absolwentom studiów I stopnia na kierunkach: artystycznych, humanistycznych, ekonomicznych, kultury fizycznej, matematyczno-przyrodniczych, medyczno-farmaceutycznych (z wyjątkiem kierunków pielęgniarstwo i położnictwo), kultury fizycznej; [proszę sprawdzić kompletność tej listy, gdyż brakuje na niej kierunków pedagogicznych, rolniczo-leśnych, technicznych, czy tam licencjat jest absolutnie wykluczony?]

inżynier – nadawany absolwentom studiów wyższych I stopnia na kierunkach technicznych, rolniczych i leśnych, a także na innych kierunkach studiów, wtedy gdy przedmioty techniczne lub rolnicze stanowią nie mniej niż 50% ogółu zajęć dydaktycznych przewidzianych w planach studiów i programach nauczania na tych kierunkach;

magister – nadawany absolwentom studiów magisterskich (studia wyższe II stopnia) na kierunkach: artystycznych, humanistycznych, ekonomicznych, kultury fizycznej, matematyczno-przyrodniczych, medyczno-farmaceutycznych (z wyjątkiem kierunku lekarskiego oraz kierunku stomatologia, pielęgniarstwo i położnictwo),

pedagogicznych, prawno-administracyjnych, społecznych, rolniczych i leśnych, technicznych;

lekarz – nadawany absolwentom kierunku lekarskiego.

7. Uczelnia lub sieć uczelni może utworzyć makrokierunek. Powstaje on z połączenia co najmniej dwóch kierunków studiów, a standardy nauczania na makrokierunku mogą różnić się maksymalnie o 1/3 od standardów nauczania obowiązujących na jednym z kierunków studiów wchodzących w skład makrokierunku. [czy tutaj nie powinniśmy dodać zdania na temat tego jaki rodzaj dyplomu otrzymuje absolwent; będzie to chyba dyplom określający jeden z kierunków współtworzących makrokierunek??]

Makrokierunek sprzyja interdyscyplinarnym badaniom naukowym oraz interdyscyplinarnemu kształceniu pożądanemu w obecnej rzeczywistości oraz służy racjonalizacji procesu nauczania.

8. Studia doktoranckie stanowią III stopień studiów wyższych. program studiów doktoranckich winien zawierać sprecyzowany cel kształcenia oraz nabywanych umiejętności, określać charakter zajęć i ich ramy godzinowe (np. w wymiarze 20% punktów kredytowych obowiązujących w programie pięcioletnich studiów magisterskich), a także wyraźnie formułować wymagania dodatkowe (np. udział zajęć typu seminaryjnego, czy wykładowego).

Opracował

Tadeusz Sławek